

Ясінська Алла Іванівна
*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку та аналізу,
Національний університет «Львівська політехніка»*

Река Володимир Іванович
*аспірант,
Національний університет «Львівська політехніка»*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-392-0-21>

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ЩОДО ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПОБУДОВИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Системний підхід для ведення управлінського обліку на будівельних підприємствах є надзвичайно важливим для ефективного управління та успішного функціонування підприємств даної галузі. Насамперед, цей підхід передбачає взаємозв'язок та взаємодію всіх складових системи управління, що дозволяє вирішувати завдання шляхом комплексного підходу, а також відстежувати та аналізувати фінансову діяльність, контролювати витрати, планувати ресурси та уникати ризиків. Поряд з цим, задля належного функціонування системи управлінського обліку важливим є формування інформації для потреб менеджерів, формування управлінської звітності, яка використовуватиметься ними для прийняття управлінських рішень.

Інформаційне забезпечення управлінського обліку на будівельних підприємствах – це система обліку та аналізу фінансово-економічних бізнес-процесів, що відбуваються на будівельному підприємстві. Насамперед, дана система включає в себе збір, обробку та аналіз інформації, які допомагають управлінцям приймати обґрунтовані рішення та контролювати фінансові результати діяльності підприємства. Важливо, щоб

інформаційне забезпечення було достовірним, актуальним та доступним для всіх зацікавлених сторін, що дозволить підприємству ефективно управляти своєю діяльністю.

На підприємствах будівельної галузі в системі управлінського обліку важливим є джерела інформації, на основі яких менеджери матимуть змогу управляти підприємством, як загалом так і окремими будівельними проєктами, виконувати поставлені завдання та цілі. Основними такими групами інформації можна виокремити такі:

- фінансовий облік: інформація щодо величини та складу доходів і витрат, грошових коштів, розрахунки вартості будівельних проєктів, взаєморозрахунки з постачальниками та підрядниками, місце виникнення витрат, аналіз фінансової ефективності підприємства (проєктів), тощо;

- виробничий облік: інформація щодо розподілу витрат на незавершене будівництво і готових об'єктів, витрат на матеріали, запаси, оплату праці, будівельне обладнання та механізми, тощо;

- управління персоналом: інформація щодо витрат на оплату працю керівного складу та робітників за видами будівельно-монтажних робіт (загально-будівельні, спеціальні, роботи з використанням машин і механізмів), ведення кадрових даних, планування робочого часу, тощо;

- управління проєктами: планування та виконання будівельних проєктів, ведення документації, контроль якості виконання робіт, дотримання термінів та бюджетів, виконання норм охорони праці, комплектація об'єктів, погодження технічних рішень у процесі будівництва, організація злагодженої роботи з підрядниками, тощо.

Інформаційне забезпечення в управлінському обліку із застосуванням системного підходу на будівельних підприємствах полягає в тому, щоб розглядати управлінський облік як єдину складну систему, що включає в себе різні аспекти та процеси, пов'язані з фінансовим та оперативним управлінням будівельними проєктами. Цей підхід передбачає вивчення всіх складових

системи, взаємозв'язки між ними та розробку ефективних стратегій управління, які дозволять підприємству ефективніше виконувати свої завдання. Системний підхід також покладає наголос на використання сучасних технологій та інформаційних систем для збору, обробки та аналізу даних у реальному часі. І водночас, дозволяє підприємствам оперативно реагувати на зміни в умовах ринку та приймати обґрунтовані рішення з проєктування, розробки, виробництва та реалізації будівельних проєктів, що в результаті дасть змогу підвищити ефективність управління, зменшити ризики та забезпечити стійкий розвиток в умовах сучасного будівельного ринку.

Крім того, необхідно також враховувати, що на підприємствах будівельної галузі існує значна кількість специфічних особливостей, які мають вагомий вплив на облікові процеси в цій сфері та організацію і ведення управлінського обліку. Облікові операції на будівельних підприємствах мають унікальні характеристики порівняно з іншими секторами, і це зумовлює необхідність адаптації та системно-індивідуального підходу до побудови системи управлінського обліку на таких підприємствах з врахуванням програмного забезпечення та інструментів автоматизації.

Література:

1. Павелко О. В., Власюк І. І., Попчук Д. О. Управлінський облік будівельних підприємств: характерні особливості організації та ведення. *Вісник НУВГП. Серія: Економічні науки*. 2022. Випуск 2 (98). С. 200–217. DOI: <https://doi.org/10.31713/ve2202219>
2. Партин Г. О. та ін. Управлінський облік: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. 672 с.
3. Краєвський В. М., Пінчук К. С. Удосконалення управлінського обліку та внутрішньогосподарського контролю у будівництві. *Економічний вісник. Серія: Фінанси, облік, оподаткування*. 2020. Вип. 5. С. 98–107. DOI <https://doi.org/10.33244/2617-5932.5.2020.98-107>
4. Ясінська А. І., Река В. І. Вплив специфіки будівельних організацій на побудову системи управлінського обліку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 61. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3856>